

32. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024./2025.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 6. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____/ 50

Potpis članova povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: **Biograd na Moru, 9. 5. 2025.**

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena upotreba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnome povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora (svake čestice zadatka) tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrtava jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

U PRVA DVA ZADATAKA PO DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽITE SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2 1. Koje su tvrdnje točne o političkome sustavu Republike Hrvatske?

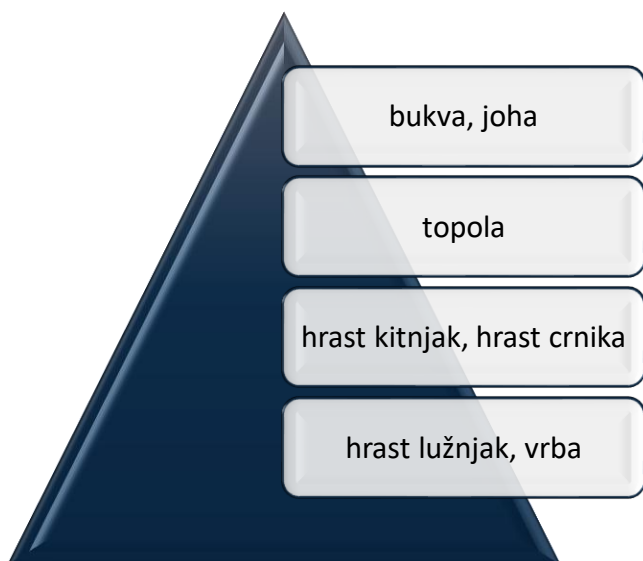
- a) Članove Vlade Republike Hrvatske predlaže predsjednik Hrvatskog sabora.
- b) Predsjednik Vlade Republike Hrvatske ne može biti biran više od dva puta na tu dužnost.
- c) Vlada Republike Hrvatske odgovorna je Hrvatskome saboru.
- d) Najviše tijelo sudbene vlasti Republike Hrvatske jest Ustavni sud.
- e) Vlada Republike Hrvatske sastavlja se nakon parlamentarnih izbora.

2 2. Koje se dvije tvrdnje odnose na naselja u Republici Hrvatskoj?

- a) Osnovne funkcije svih naselja jesu stambena i trgovačka.
- b) U istočnome dijelu Panonske Hrvatske prevladavaju gomilasta sela.
- c) Istaknut središnji trg i uske uličice glavno su obilježje srednjoeuropskoga tipa grada.
- d) U funkcionalnoj podjeli gradova u Gorskoj Hrvatskoj ne nalazimo regionalna središta.
- e) U Republici Hrvatskoj 80 % svih naselja ima manje od 500 stanovnika.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU GRAFIČKOGA PRIKAZA.

3 3. Na grafičkome prikazu biljnoga pokrova Panonske Hrvatske tri su pogrešna pojma. Pronađite ih i prepisite u prvi stupac tablice, a uz njih u drugi stupac, u istom redu, upišite točne pojmove.

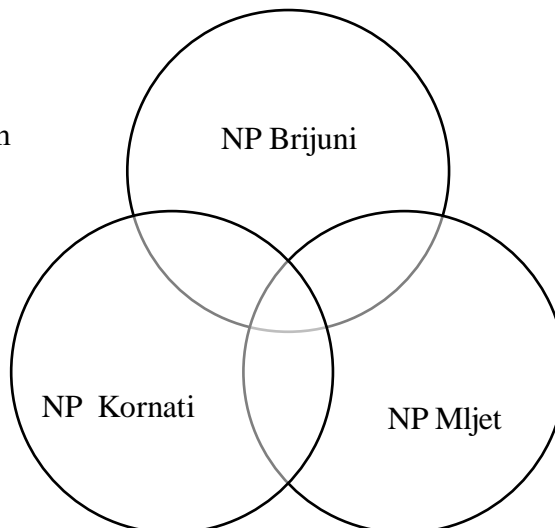

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

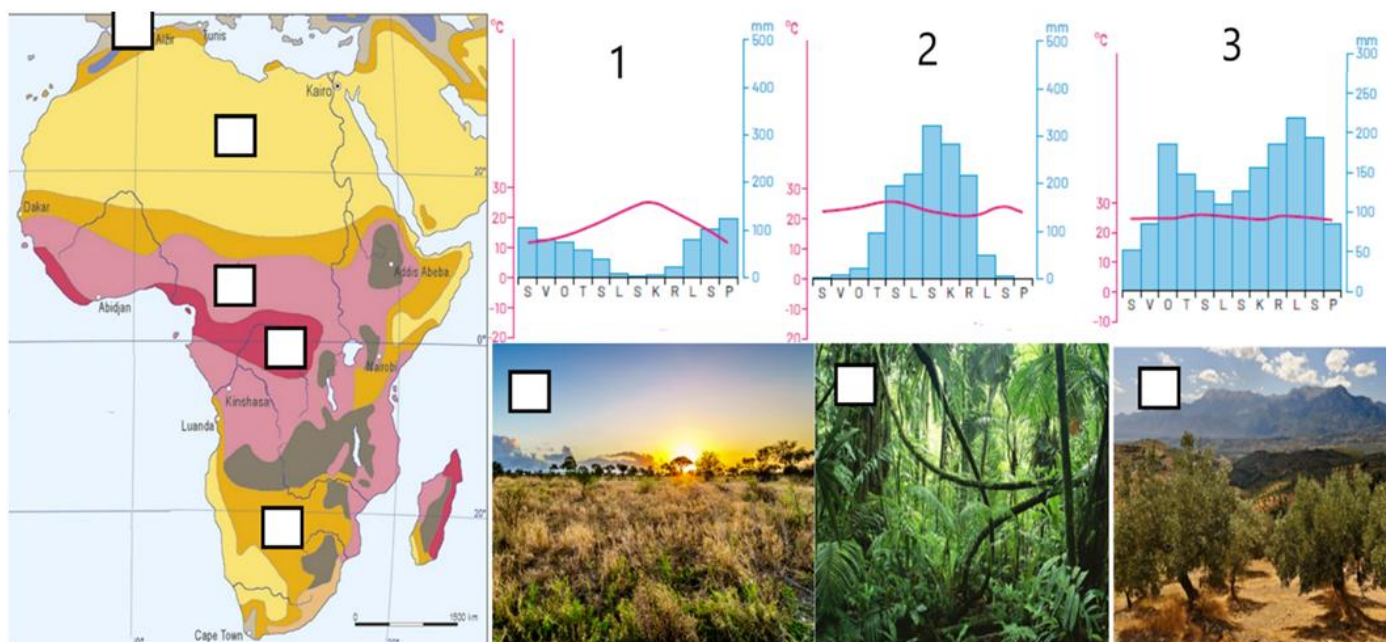
**U SLJEDEĆEMU ZADATKU RAZVRSTAJTE POJMOVE UPISOM BROJEVA U
ODGOVARAJUĆE DIJELOVE KRUGOVA I NJIHOV POVEZANI DIO.**

- 3** ☐ 4. Nacionalnim parkovima pridružite brojeve pripadajućih obilježja, a u područje preklapanja krugova broj/brojeve obilježja koja su zajednička navedenim parkovima. Jedno područje preklapanja mora ostati prazno.

- 1) umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetom
- 2) šume hrasta crnike
- 3) sredozemna klima
- 4) invazivna vrsta mungos
- 5) $\frac{3}{4}$ površine zauzima more
- 6) $\frac{1}{12}$ svih otoka u Hrvatskoj

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU GRAFIČKIH PRILOGA.

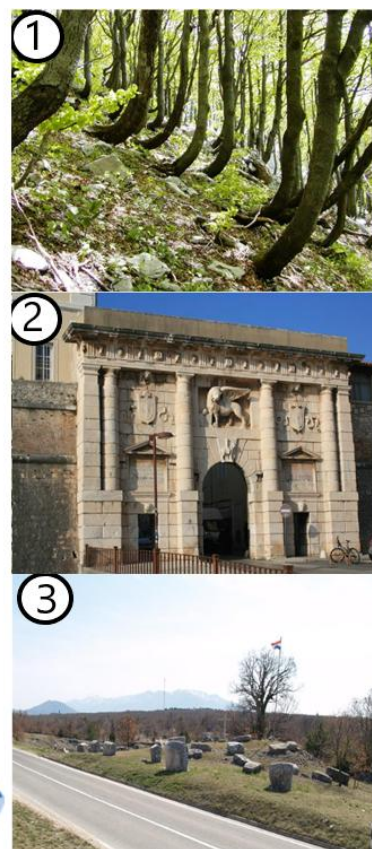
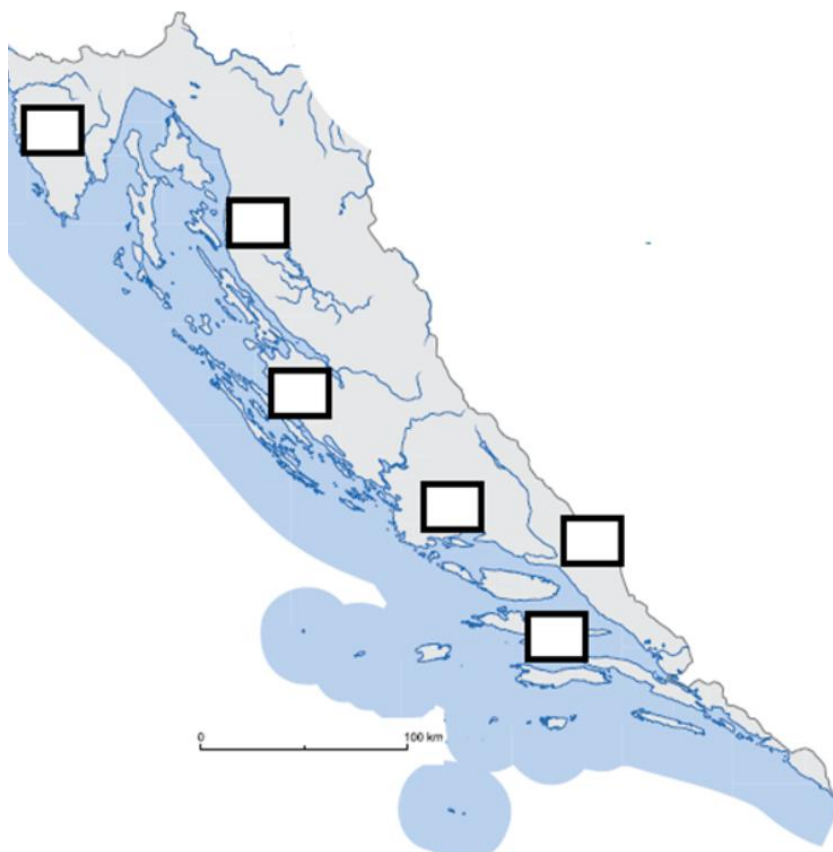
- 3** ☐ 5. Povežite tipove klime s pripadajućim biljnim zajednicama i područjem Afrike tako da broj klimatskog dijagrama upišete u kvadratić na odgovarajuću fotografiju i odgovarajući kvadratić na karti. Dva su kvadratića na karti višak.

- 2** ☐ 6. Sloвна je oznaka klimatskoga razreda kojemu pripada tip klime s klimatskoga dijagrama 1

Naziv je klimatskoga razreda kojemu pripada tip klime s klimatskoga dijagrama 2

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA I
GEOGRAFSKE KARTE.**

- 3** 7. Brojeve s fotografija upišite na crte ispred pripadajućih opisa te u odgovarajući kvadratić na priloženoj geografskoj karti. *Tri su kvadratića višak.*

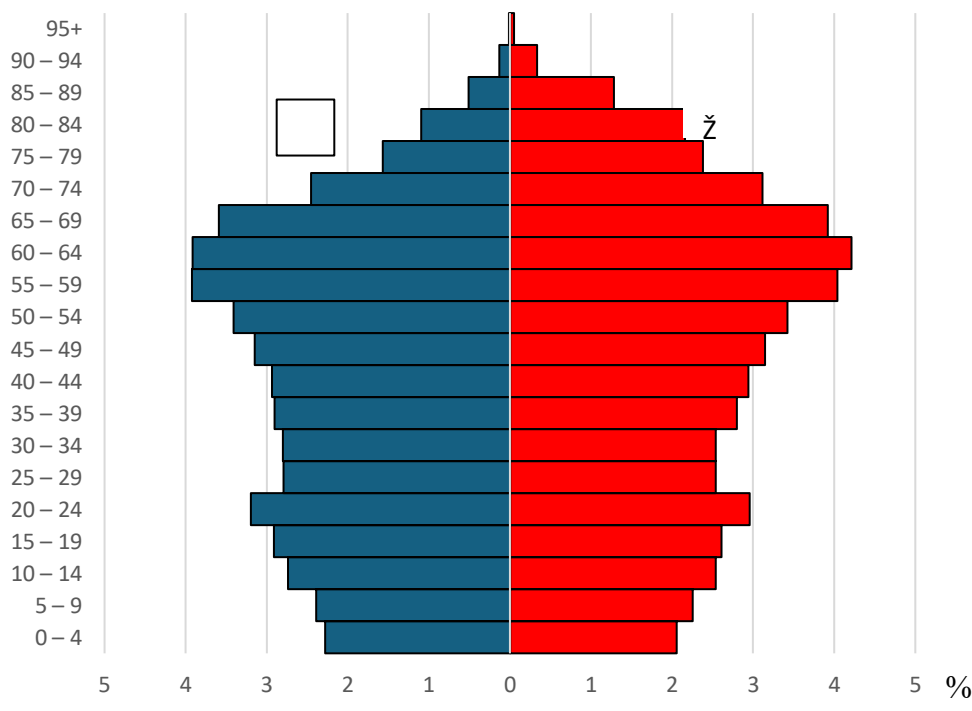

- _____ Srednjovjekovni nadgrobni spomenici nastali su u razdoblju od druge polovice 12. do 16. stoljeća.
- _____ Fortifikacijske građevine koje čine jedinstveni sustav namijenjen obrani i s kopna i s mora.
- _____ Bukove šume Karpata i drugih regija Europe čine primjeri nedirnutih šumskih područja u umjerenom klimatskom pojasu.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU DOPUNITE REČENICE.

1 **8.** Naziv je međunarodnog dokumenta u kojemu su utvrđena prava djece _____.
 _____. Ime je organizacije koja je donijela
 navedeni dokument _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

2 **9.** U kvadratić upišite slovo koje nedostaje, a na crtu iznad osi y odgovarajući naziv osi.

2 **10.** Petogodišnja je dobna skupina u kojoj je najveća apsolutna razlika između muškog i ženskog stanovništva _____. Petogodišnja je dobna skupina koja ima najveći udio u ukupnome stanovništvu _____. Proces koji je doveo do stanja vidljivoga na priloženome dijagramu nazivamo _____.

2 **11.** Veliku dobnu skupinu u kojoj ima više muškog od ženskog stanovništva nazivamo _____.

Navedite biološki razlog zbog kojega je više muškog od ženskog stanovništva u navedenoj skupini.

1 **12.** Na crte cjelovitom rečenicom upišite jedan problem koji proizlazi iz prikazane strukture stanovništva.

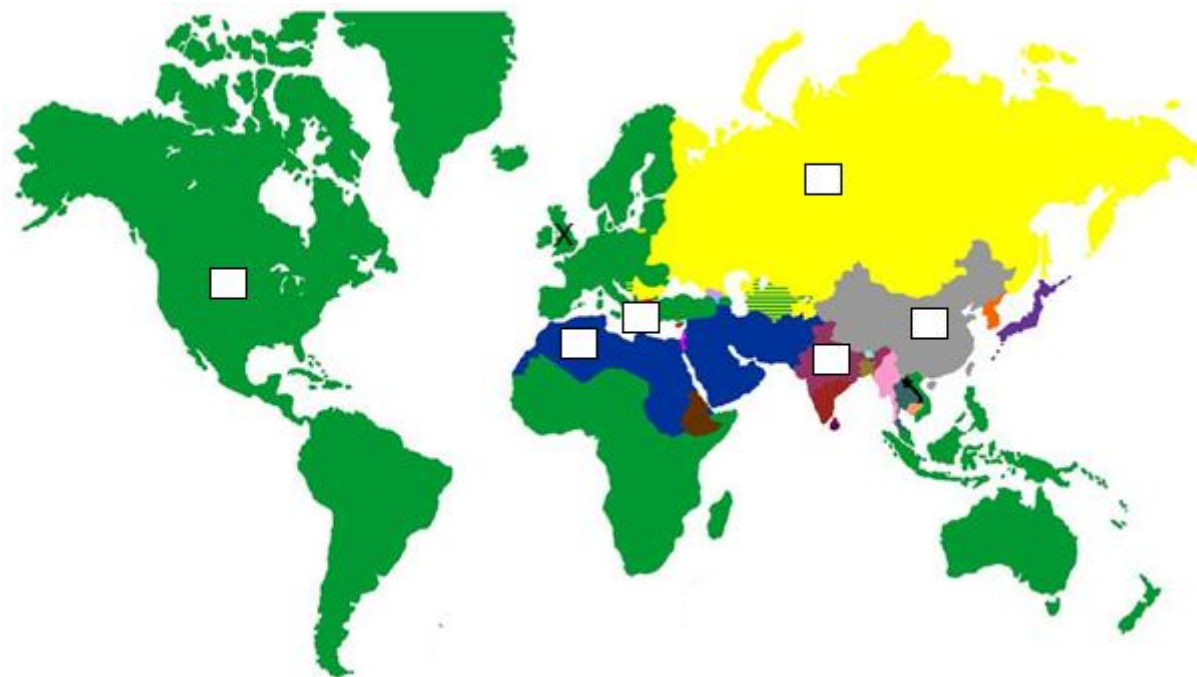
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

- 2** **13.** Naziv je kulturno-civilizacijskoga kruga čija su obilježja prikazana na fotografijama

Navedite dva obilježja navedenoga kulturno-civilizacijskog kruga.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

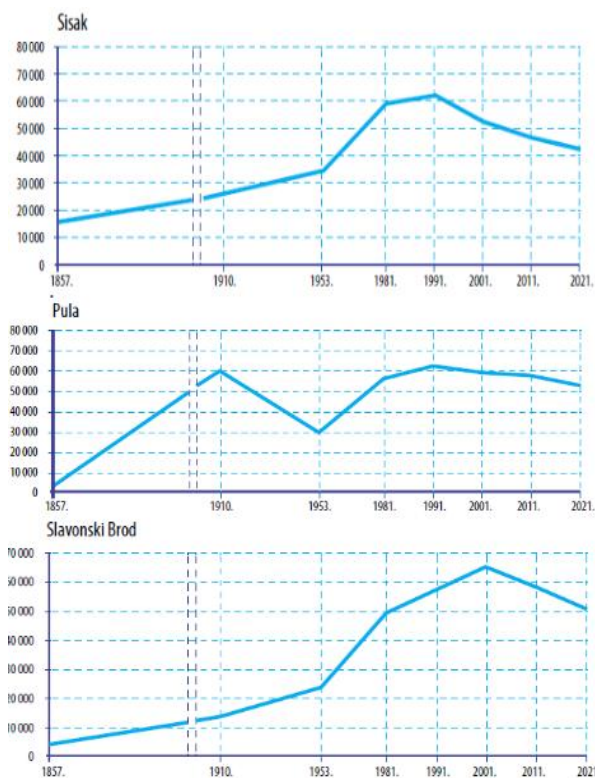

- 2** **14.** U kvadratiće upišite odgovarajuće brojeve svjetskih pisama. *Dva su kvadratića višak.*

1 - 地理 2 - جغرافية 3 - География 4 - भूगोल

- 1** **15.** Naziv je državnoga uređenja države označene znakom **X** na priloženoj karti

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I
DIJAGRAMA.**

- 2** **16.** Na geografsku kartu upišite broj **1** na crtu koja označuje regionalni centar Hrvatske (od ponuđenih u prilogu) koji u međupopisnom razdoblju 1991. – 2001. nije zabilježio depopulaciju stanovništva. Navedite glavni razlog zbog kojega navedeni centar nije zabilježio depopulaciju stanovništva.

- 2** **17.** Na geografsku kartu upišite broj **2** na crtu koja označuje najsjeverniji regionalni centar splitske makroregije. Ime je navedenoga grada _____.
- Na geografsku kartu upišite broj **3** na crtu koja označuje najistočniji regionalni centar zagrebačke makroregije. Ime je navedenoga grada _____.

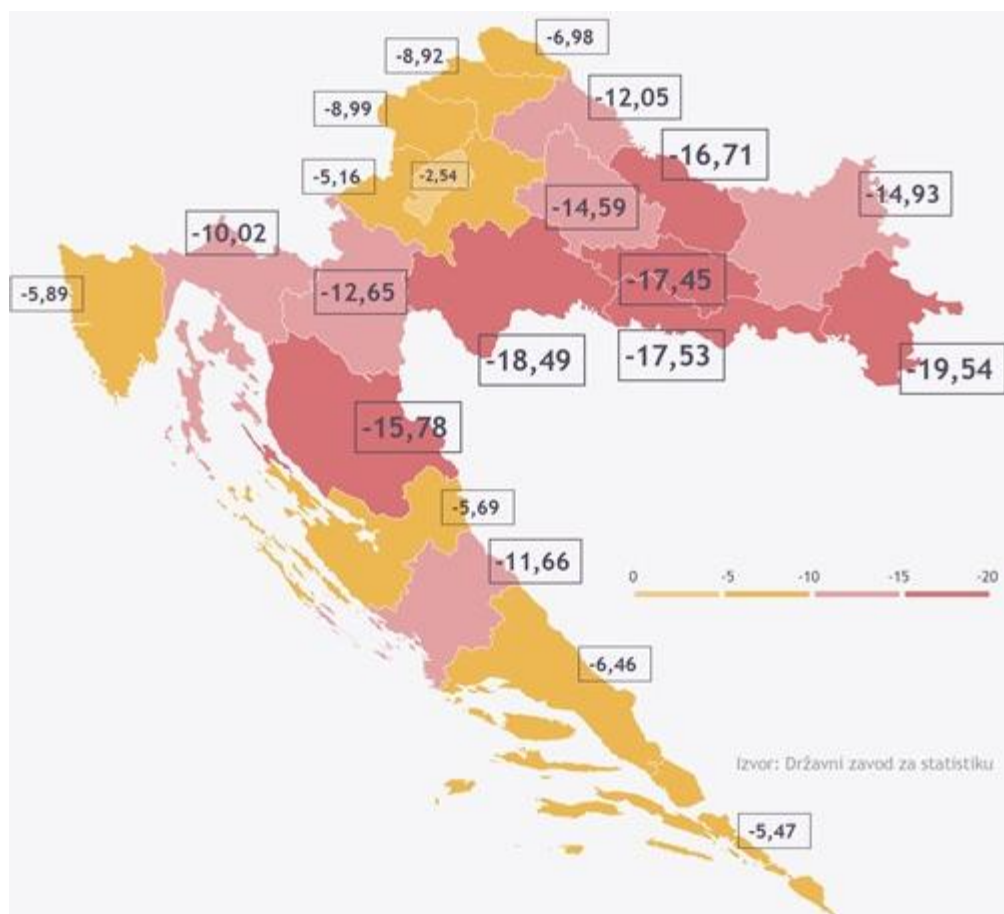
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA TEKSTA.

- 2** **18.** Pročitajte tekst i u tablicu upišite koja je vrsta migracije navedena u tekstu.

Ivan se ovog ljeta preselio s roditeljima iz Slavonije u Njemačku. Njegovi su roditelji dugo vremena radili na određeno te nisu bili zadovoljni trenutačnom situacijom. Nakon duljeg razmišljanja odlučili su otići na privremeni rad u München. Zbog lakšeg funkcioniranja preselila se cijela obitelj. Ivan ima brata i sestru tako da je mala škola u Ivanovu mjestu ostala bez ukupno tri učenika.

Prema prostornom dosegu	Prema glavnom uzroku	Prema voljnosti	Prema trajnosti

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

- 1 19. Priložena geografska karta prikazuje postotnu promjenu broja stanovnika između posljednjih dvaju popisa u Hrvatskoj. Naziv je dominantnog demografskog procesa prikazanoga na geografskoj karti _____.
- 1 20. Upišite znak **X** na županiju koja je zabilježila najveći pad broja stanovnika, a u čijem se imenu **ne nalazi** ime sjedišta županije.
- 1 21. Pad broja stanovnika županije u kojoj se nalaze dva regionalna centra (ne računajući makroregionalne centre) iznosi _____.
- 1 22. Ime je regionalnoga centra Zagrebačke makroregije čija je županija zabilježila najmanji međupopisni pad broja stanovnika _____.
- 2 23. Na područje županije koja prema popisu iz 2021. godine ima najmanji udio većinskog naroda u Republici Hrvatskoj upišite broj 1. Koliko iznosi postotni pad broja stanovnika županije koja prema istome popisu ima najveći udio Hrvata u Republici Hrvatskoj? _____
- 1 24. Među županijama kroz koje se proteže naš površinom najveći regionalni park, najmanji pad broja stanovnika ima županija čije je središte grad _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE.

Tab. 1. Prirodno i prostorno kretanje stanovništva odabranih gradova 2023.

Grad	Živorodeni	Umrli	Prirodna promjena	Doseljeni	Odseljeni	Selidbena promjena
Daruvar		164	-98	327	340	-13
Lipik	44	84	-40	154	178	-24
Pakrac	49	132	-83		229	33
Pleternica	83	131		196	352	-156
Požega	145	333	-188	632	782	
Nova Gradiška	100	188	-88	322	314	8

Izvor: podaci.dzs.hr

2 **25.** Izračunajte i upišite u odgovarajuća polja u tablici podatke koji nedostaju.

2 **26.** Ukupna promjena u gradu koji je županijsko središte iznosi _____.

Ime je grada koji je imao najmanji ukupni pad broja stanovnika 2023. _____.

2 **27.** Prema podacima iz Tablice 1. na linije ispod dijagrama upišite imena gradova čiji su podatci prikazani dijagramima.

